

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Teologiczny

Kierunek:

Teologia

Poziom:

studia trzeciego stopnia (licencjacko-doktoranckie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:**Wykład podstawowy (ze specjalizacji)****Nazwa szczegółowa przedmiotu:****Metafora drzewa w Biblii (wykład z teologii biblijnej)****Język:**

PL

Typ przedmiotu:**Przedmiot obieralny:**

tak

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 1

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: ks. dr hab. Stanisław Wronka;

Koordinator sylabusu:

ks. dr hab. Stanisław Wronka

Sylabus dostępny w ramach:

- [Wykład podstawowy \(ze specjalizacji\)](#) [na kierunku:] [Teologia](#) (T), studia trzeciego stopnia (licencjacko-doktoranckie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/e/1ECTS]: ks. dr hab. Stanisław Wronka;
- [Wykład podstawowy \(ze specjalizacji\)](#) [na kierunku:] [Teologia](#) (T), studia trzeciego stopnia (licencjacko-doktoranckie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/e/1ECTS]: ks. dr hab. Stanisław Wronka;

Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowych informacji nt. Pisma Świętego oraz egzegezy Starego i Nowego Testamentu, a także podstaw biblijnych języków hebrajskiego i greckiego.

Cele:

Poznanie podstawowych figur retorycznych (tropów): porównanie, metafora, symbol i gatunków literackich: przypowieść, alegoria, bajka.

Poznanie drzew i krzewów występujących w Biblii.

Zaznajomienie się z symboliką drzew i krzewów w odniesieniu do człowieka.

Treści kształcenia:

1. Figury retoryczne (tropy): porównanie, metafora, symbol i gatunki literackie: przypowieść, alegoria, bajka, ich podstawowa budowa (obraz, rzeczywistość, tertium comparationis) i różnice

2. Flora biblijna, szczególnie drzewa i krzewy

3. Symbolika antropologiczna drzew i krzewów w Biblii

a. Pojedynczy człowiek

- Wymiar egzystencjalny: piękno, kruchość

- Wymiar moralny: sprawiedliwość, grzech

- Jednostki szczególne: król, Jezus

b. Narody

- Izrael: wybranie, niewierność, kara, odrodzenie

- Paganie: kara, zbawienie

Efekty kształcenia:

Student wie, jak funkcjonują poznane figury retoryczne i gatunki literackie, i zna drzewa i krzewy biblijne.

Umie odnajdywać przenośne znaczenia drzew i krzewów w wymiarze antropologicznym.

Nabiera wrażliwości na florę i jej odniesienia symboliczne, jest bardziej świadomy siebie.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład, dyskusja.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Egzamin ustny na końcu semestru.

Lektury podstawowe:

Wronka S., Jak drzewo zasadzone nad płynącą wodą (Ps 1, 3). Antropologiczny wymiar metafory drzewa w Biblii, Kraków 2013.

Lektury uzupełniające:

Chrostowski W., Alegoryczne przedstawienie starości i śmierci w Koh 12, 1–7, [w:] Duch i Oblubienica mówią: „Przyjdź”. Księga Pamiątkowa dla Ojca Profesora Augustyna Jankowskiego OSB w 85. rocznicę urodzin, red. W. Chrostowski (Ad Multos Annos 5), Warszawa 2001, s. 91–108 oraz [w:] Chrostowski W., Asyryjska diaspora i inne studia (Rozprawy i Studia Biblijne 10), wyd. 2, Warszawa 2003, s. 293–316.

Lemański J., Izrael jako krzew winny i winnica Jahwe w tekstach Starego Testamentu, "Studia Koszalińsko-Koło-brzeskie" 6 (2001), s. 133–154 oraz [w:] Duch i Oblubienica mówią: „Przyjdź”. Księga Pamiątkowa dla Ojca Profesora Augustyna Jankowskiego OSB w 85. rocznicę urodzin, red. W. Chrostowski (Ad Multos Annos 5), Warszawa 2001, s. 220–239.

Pick J., W świecie Biblii – flora. Niemi świadkowie chwały Boga. Leksykon roślin w Biblii, Pelplin 1998.

Szczepanowicz B., Atlas roślin biblijnych. Pochodzenie, miejsce w Biblii i symbolika, Kraków 2003.

Szczepanowicz B., Rośliny biblijne. Ziemia Święta, Kraków 2014.

Witczyk H., Winny krzew i latorośle (J 15, 1–16, 3) – zarys zmagania Kościoła w świecie, [w:] „Dobrze, Sługo dobry...” (Mt 25, 21). Księga Pamiątkowa ku czci Ks. Dr Huberta Ordon SDS, red. K. Mielcarek

(Studia Biblica 9), Kielce 2005, s. 191–226.

Włodarczyk Z., Daktylowiec właściwy (*Phoenix dactylifera* L.) w Biblii – uprawa i symbolika, w: T. Jelonek (red.), *Z badań nad Biblią*, t. XI, Kraków 2007, s. 221–232.

Włodarczyk Z., Drzewa i krzewy na kartach Nowego Testamentu, w: *Z badań nad Biblią*, red. T. Jelonek, t. III, Kraków 2001, s. 17–70.

Włodarczyk Z., Metafora oliwki w Liście do Rzymian, [w:] *Apoštol Pavol a dialog kultur*, red. J. Dronzek, Košice 2008, s. 280-292.

Włodarczyk Z., *Rośliny biblijne. Leksykon*, Kraków 2011.

Włodarczyk Z., *Siedem upraw biblijnych i ich symbolika*, Kraków 2008.

Włodarczyk Z., Symbolika roślin, [w:] *Verbum caro factum est. Księga pamiątkowa ks. T. Jelonkowi*, red. R. Bogacz, W. Chrostowski (*Ad Multos Annos*), 2007.

Włodarczyk Z., Symbolika siedmiu najważniejszych gatunków roślin biblijnych, [w:] J. Marecki, L. Rotter (red.), *Symbolika roślin. Heraldyka i symbolika chrześcijańska*, Kraków 2007, s. 169–180.

Włodarczyk Z., Uprawa i symbolika oliwki (*Olea europaea* L.) w Biblii, "Studia Catholica Podoliae" 4 (2005), s. 201-216.

Zohary M., *Plants of the Bible. A complete handbook to all the plants with 200 full-color plates taken in the natural habitat*, Cambridge 1982.

Uwagi: